

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 210 din 10.02.2021

Dosar nr: 42/ 2020

Petiția nr: 591/ 28.01.2020

Petent:

Reclamați: Garanti Bank SA (R1)
, coordonator operațiuni Garanti Bank SA (R2)

Obiect: petentul sesizează o posibilă faptă de discriminare la care a fost supus, fiindu-i interzis să gestioneze contul bancar în numele societății la care lucrează, pe motiv că acesta este cetățean român cu domiciliul în afara țării (Bulgaria) și nu deține o carte de identitate românească, cu aluzie că petentul este de etnie romă.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1. cu domiciliul în _____ și adresa de citare și comunicare a tuturor actelor de procedură aleasă la societatea _____

Numele și sediul părții reclamate/martorilor

2. Garanti Bank SA cu sediul în București, Sector 2, Șos. Fabrica de Glucoză nr.5, Novo Park 3, clădirea F, et.5 și 6 și adresa de comunicare a tuturor actelor de procedură la sediul ales al reprezentantului convențional avocat _____

3. cu adresa de comunicare a actelor de procedură la Garanti Bank SA cu sediul în București, Sector 3, Str. Dristorului nr.96, bloc 17, parter (R2).

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Prin adresa nr. 591 din data de 28.01.2020, petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că, în calitate de angajat al unei societăți comerciale din România, angajații Garanti Bank SA i-au interzis să gestioneze contul în numele societății la care lucrează, motivele pentru care au fost luate aceste măsuri fiind acelea că petentul este domiciliat în Bulgaria și nu deține o carte de identitate românească iar aceștia ar fi făcut aluzie că petentul este de etnie romă. După toate aceste disensiuni, petentul a fost obligat să demisioneze.

III. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

6. Prin adresa nr. 591/13.02.2020 a fost citat petentul, fiindu-i solicitat ca, în temeiul art. 11, alin (4) din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul nr. 144/2008, să completeze petiția inițială cu indicarea exactă a părților reclamate, precum și transmiterea unei adrese de corespondență pe teritoriul României, unde se pot comunica actele de procedură (fila 11 la dosar).

7. Prin adresa nr. 1419/27.02.2020 a fost recitat petentul, fiindu-i solicitat ca, în temeiul art. 11, alin (4) din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul nr. 144/2008, să completeze petiția inițială cu indicarea exactă a părților reclamate (fila 15 la dosar).

8. Prin adresele nr. 2918/20.05.2020 au fost citați petentul și partea reclamată R1, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 21-22 la dosar).

9. Partea reclamată Garanti Bank SA a depus un punct de vedere înregistrat cu nr. 3801/24.06.2020 (filele 24-34 la dosar) și și-a exprimat acordul cu privire la soluționarea în lipsă a petiției.

10. Prin adresa nr. 4633/ 30.07.2020 au fost comunicate înscrisurile transmise la dosar, respectiv punctul de vedere transmis de partea reclamată a fost comunicat către petent (fila 100 la dosar).

11. Pentru îndeplinirea procedurii de citare, prin adresa nr. 5554/10.09.2020 a fost citată partea reclamată R2, partea fiind înștiințată de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, aceasta are posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (fila 130 la dosar).

12. Părțile reclamate R1 și R2, prin reprezentant convențional a depus o completare a punctului de vedere, document înregistrat cu nr. 6147/06.10.2020 (filele 131-132 la dosar) și își exprimă acordul ca soluționarea dosarului să se facă în lipsa părților, în baza celor arătate prin toate înscrisurile depuse la dosar.

13. Prin adresa nr. 6239/ 08.10.2020 au fost comunicate înscrisurile transmise la dosar, respectiv completarea la punctul de vedere transmis de către părțile reclamate a fost comunicată către petent (fila 143 la dosar).

14. Petentul a depus clarificări la răspuns, document înregistrat cu nr. 6190/07.10.2020 (filele 144-146 la dosar).

15. Părțile reclamate, prin reprezentant convențional au depus Note de ședință, document înregistrat cu nr. 6555/21.10.2020 (filele 150-151 la dosar).

16. Prin adresa înregistrată cu nr. 6796/30.10.2020, petentul a depus concluzii scrise pe baza completării punctului de vedere depus de părțile reclamate (filele 156-159 la dosar) și o informare privind actualizarea situației (fila 160 la dosar).

17. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

18. Prin adresa înregistrată cu nr. 591 din data de 28.01.2020, petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că se consideră discriminat de către părțile reclamate, deoarece coordonatorul operațiunilor din cadrul Garanti Bank () i-a interzis să gestioneze contul în numele societății la care era angajat, cu drept de semnătură pe contul bancar.

19. În fapt, petentul, arată următoarele:

19.1 Este cetățean român cu domiciliul de mulți ani în străinătate, iar din anul 2011 lucrează la o societate cu sediul în București, România.

19.2 Petentul a reprezentat societatea în locul altei colege, care avea deplasări în străinătate pe perioade mai lungi, acesta având drept de semnătură cu delegație pe conturile bancare ale societății, substituind chiar și administratorul legal al firmei în relațiile cu banca.

19.3 Pe parcursul anului 2019 coordonatorul operațiunilor din cadrul Garanti Bank () i-a interzis petentului să gestioneze contul în numele societății. Deși petentul a încercat toate posibilitățile de a putea reprezenta societatea la care lucrează în relațiile cu banca, având drept de semnătură în bancă, acest lucru i-a fost interzis de către coordonatorul operațiunilor din cadrul Garanti Bank SA (partea reclamată), pe motiv că persoana care a deschis contul societății este cea care îl gestionează.

19.4 În cursul perioadei decembrie 2018 - decembrie 2019, în repetate rânduri, petentul a încercat alături de administratorul societății posibilitatea de a fi împuternicit pe contul societății, lucru care nu a putut fi realizat deoarece nu posedă carte de identitate românească, deși din anul 2008 este personal și clientul băncii, cu statutul de client persoană fizică.

19.5 Soluția alternativă găsită de petent împreună cu administratorul firmei a constatat în desemnarea altor 4 terțe persoane apropiate ca și nivel de relație și însoțirea acestuia de către cele 4 persoane desemnate cu drept de semnătură în numele societății în relațiile bancare cu partea reclamată, măsura care a deranjat coordonatorul de operațiuni.

19.6 Petentul a solicitat în scris părții reclamate, la data de 6.11.2019, să precizeze în scris, motivele pentru care au fost luate aceste măsuri discriminatorii împotriva lui, atât pentru faptul că este domiciliat în Bulgaria și nu deține o carte de identitate românească cât și cu privire la aluziile referitoare la faptul că petentul este de etnie romă. Răspunsul primit de petent la data de 14.12.2019, arată că, în calitate de cetățean român acesta trebuie să aibă obligatoriu documentul "carte de identitate" sau variantele cetățenilor străini, în opinia petentului, partea reclamată Garanti Bank excluzându-l de orice variantă de a se legitima în fața reprezentanților băncii deși este acceptat în această situație ca și client - persoană fizică, având cont deschis cu documentul de identitate bulgar la o altă bancă din România.

19.7 Totodată, petentul arată că partea reclamată nu îi oferă posibilitatea de a fi împuternicit cu documentele pe care le deține și care sunt confirmate de autoritățile române pe pașaportul de cetățean român, respectiv mențiunea la rubrica "domiciliu - Bulgaria" în răspunsul primit de la bancă aducându-i-se la cunoștință faptul că documentele pe care le prezintă ar trebuie traduse, deși acestea conțin și varianta alfabetului latin, răspunsul indicând clar că în viitorul apropiat banca va restrânge petentului și cartea de credit deoarece documentele de identitate avute la deschidere (carte de identitate românească) în anul 2008 nu mai sunt aceleași.

20. În continuare, petentul consideră că în luna noiembrie 2019 activitatea de internet banking a societății a fost restricționată abuziv, ca o primă fază a represaliilor băncii. Blocarea conturilor firmei s-a făcut fără notificarea societății sau aducerea la cunoștință, în mod oficial către un reprezentant legal al societății, coordonatorul operațiunii (R2) informându-l pe petent la ghișeu, ocazie cu care i-a umblat abuziv în documentele pe care acesta le avea din partea societății, extrăgând și rupând anumite bilete cu informații furnizate de către personalul băncii.

21. Având în vedere închiderea și blocarea conturilor societății fără avizare din partea băncii, precum și cele premergătoare acestei situații (ex: impozitele care au devenit restante, neputând fi plătite până în data de 31.12.2019, privarea societății de facilitarea plății impozitelor cu scutire de penalizări, continuarea unui contract de servicii), au existat disensiuni între petent și conducerea societății la care lucra, acesta fiind nevoit să-și depună demisia începând cu data de 01.12.2019, după o activitate de 8 ani și jumătate în cadrul acestei companii.

22. În concluzie, petentul consideră că a fost supus unei fapte de discriminare din partea băncii, în viziunea părții reclamate posesia unui pașaport care atestă cetățenia română neputând fi considerat un document de identitate, unicul act valabil în viziunea acestora fiind cartea de identitate, viziune discriminatorie comparativ cu alte bănci.

23. La dosar au fost depuse înscrisuri în susținerea celor declarate de către petent, documente ce conțin: solicitări către bancă, corespondența cu banca, fotocopii acte de identitate (filele 3-10 la dosar)

24. Prin adresa înregistrată cu nr. 5345/02.09.2020, petentul a depus concluzii scrise prin care a reiterat cele expuse anterior în petiție cu privire la faptele de discriminare ale părților reclamate asupra sa, depunând la dosar următoarele: corespondență între bancă și societatea client persoană juridică, procuri, sesizarea adresată băncii (filele 104-110 la dosar).

25. Prin adresa înregistrată cu nr. 5449/07.09.2020, petentul a depus concluzii scrise cu privire la punctul de vedere al părții reclamate prin care reiterează cele expuse anterior în petiție și în notele scrise cu privire la faptele de discriminare ale părților reclamate asupra sa, menționând ca și concluzie finală că se consideră discriminat după rasă și etnie, nefiind agreeat de către personalul băncii, care i-au cauzat pierderi materiale atât pentru el cât și pentru societate, incapacitatea de plată răsfrângându-se în mod evident în ambele sensuri.

În susținerea celor afirmate, petentul a depus la dosar următoarele: corespondență între bancă, fotocopii acte identitate, punctul de vedere al părții reclamate cu adnotări ale petentului, sesizarea adresată băncii, cerere contract de achiziționare produse și servicii către o altă bancă (filele 114-130 la dosar).

26. Prin adresa nr. 6190/07.10.2020, petentul a depus punct de vedere prin care arată clarificări în urma primirii răspunsului, cu următoarele mențiuni: prezentându-se în data de 26.09.2020 la agenția Baba Novac a băncii, discriminarea pe motiv de etnie s-a concretizat deoarece acesta nu a putut efectua nicio operațiune în numele societății și nici nu s-a întrevăzut în această agenție posibilitatea existenței unei rezolvări. Aceste clarificări au fost însoțite la dosar de următoarele înscrisuri: corespondența petentului cu banca (filele 147-155 la dosar).

27. Prin adresele nr. 6796/30.10.2020 și 8140/ 21.12.2020, petentul a depus concluzii scrise și o actualizare situație în raport cu banca, în care, pe lângă aspectele expuse anterior, menționează următoarele:

- exemplele oferite de către partea reclamată nu au legătură cu prezenta cauză, similitudine nu există iar diferența discriminatorie era faptul că angajații băncii nu doreau să stea de vorbă cu petentul până când acesta nu le va prezenta o carte de identitate românească;

- s-a regăsit clar un tratament diferențiat în cadrul aceleași bănci între două agenții, neexistând nici măcar un raționament logic care să vină în apărarea părții reclamate (R2), pentru comportamentul abuziv și discriminatoriu aplicat petentului,

- pe tot parcursul anului 2020, în privința relației petentului cu banca a avut loc o discriminare și nicidecum o interpretare a actelor normative care ar fi împiedicat părțile reclamate să îl identifice;

- acțiunea părților reclamate a vizat strict persoana petentului, pentru societate nefiind nicio abatere sau încălcare de legislație, nefiind admis ca o persoană care este și cetățean român să întâmpine și să suporte astfel de tratamente preferențiale în raport cu rasa/ etnia/cetățenia, acestea fiind tolerate într-o țară cu valori europene consacrate unde cetățenii sunt respectați și tratați în mod egal, având drepturi egale ca și cetățenii din țara respectivă.

28. În concluzie, petentul solicită CNCD să constate faptele de discriminare la care a fost supus și sancționarea în consecință a părților reclamate conform legislației în vigoare.

29. La dosar au fost depuse înscrisuri în susținerea celor declarate de către petent, documente ce conțin: corepondența petentului cu banca, extrase de cont, sesizările petentului adresate băncii, (filele 162-173 la dosar).

Susținerile părților reclamate

Garanti Bank SA – prin reprezentant convențional Cabinet de avocat

30. Prin adresa înregistrată cu nr. 3801/24.06.2020 (filele 24-34 la dosar) partea reclamată depune un punct de vedere asupra sesizării petentului, prin care se arată următoarele:

31 Cu privire la situația de fapt:

31.1 Petentul s-a prezentat în repetate rânduri pe parcursul anului 2019, la sediul agenției băncii, cu diverse solicitări din partea societății la care lucra, deși acesta nu avea calitatea de împuternicit sau delegat al societății, fiind doar angajat în cadrul acesteia. Una dintre solicitările petentului viza obținerea calității de împuternicit pe contul societății.

Urmând instrucțiunile prevăzute în condițiile generale de afaceri ale băncii, angajații agenției l-au informat pe petent că, pentru a obține calitatea de împuternicit pe contul societății, este necesar să se îndeplinească în mod cumulativ o serie de condiții ce își au izvorul în legislația națională și europeană aplicabilă, în vederea asigurării securității raporturilor juridice, a cunoașterii clientelei și a respectării secretului bancar și a datelor cu caracter personal, respectiv:

- prezența personală a asociatului unic al societății ori a administratorului, cu hotărârea AGA ori decizia prin care se aprobă împuternicirea altei persoane pe cont;
- prezența personală a împuternicitului, în vederea completării specimenului de semnătură în fața funcționarului bancar și emiterea acordului pentru prelucrarea datelor cu caracter personal de către bancă;
- identificarea persoanelor care se prezintă în fața băncii prin buletin de identitate, carte de identitate sau carte de identitate provizorie, pentru cetățenii români, respectiv pașaport, permis de ședere permanentă în România, permis de ședere temporară în România, permis de rezidență pe termen lung, permis pentru membrii de familie, certificat de rezidență etc. pentru cetățenii străini.

31.2 Cu ocazia primei sale prezențe în sediul băncii, petentul nu îndeplinise niciuna dintre cerințele arătate anterior, astfel că nu s-a putut da curs solicitării sale. La următoarea vizită a petentului la sediul agenției băncii, acestuia i s-a cerut cartea de identitate, având în vedere că este cetățean român. Petentul a declarat că nu deține o carte de identitate și a prezentat un pașaport românesc, precum și un permis de ședere bulgar și, deoarece niciunul dintre documentele prezentate nu putea servi la identificarea petentului în conformitate cu legislația în vigoare, solicitarea sa nu a putut fi procesată nici de această dată.

31.3 Ulterior, în data de 02.08.2019, la sediul agenției s-a prezentat administratorul societății, care a înaintat băncii decizia asociatului unic prin care erau împuternicite patru persoane cu drepturi depline de semnătură pe contul societății, precum și o fișă de specimen deja completată cu semnăturile a trei dintre cele patru persoane împuternicite și, întrucât nici de această dată nu au fost îndeplinite cerințele pentru procesarea acestei solicitări (i.e. prezența personală a persoanelor împuternicite și completarea specimenului de semnături efectiv în fața funcționarului bancar), banca a refuzat să opereze modificările solicitate.

31.4 Partea reclamată arată că după o altă serie de interacțiuni soldate cu un comportament recalcitrant și neadecvat din partea petentului, banca l-a informat și în scris despre condițiile ce trebuie respectate pentru procesarea solicitării sale, apoi, în urma unor verificări interne în legătură cu respectarea obligațiilor asumate față de Garanti, banca a constatat că societatea a procedat la închiderea conturilor deschise pe numele societății, începând cu data de 18.12.2019, în considerarea încălcării Condițiilor generale de afaceri ale băncii. În acest context, petentul s-a simțit neîndreptățit și discriminat pe criterii etnice, motiv pentru care a formulat petiția înregistrată la CNCD.

32. Cu privire la conduita băncii:

32.1 Banca a respectat cadrul normativ (în special cel referitor la cunoașterea clientelei, reprezentarea și realizarea operațiunilor pe conturile societăților, prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului) aflat în vigoare la momentul dat, printr-o conduită

32.2 În ceea ce privește operațiunea de desemnare a unui împuternicit pe conturile societății, unul dintre aspectele reclamate de petent a fost acela că banca nu a dat curs solicitărilor sale repetate de a deveni împuternicit pe conturile societății, simțindu-se în acest fel discriminat din punctul său de vedere pe motive etnice. Partea reclamată arată că operațiunea de schimbare a persoanei împuternicite pe cont este o operațiune tehnică, ce necesită respectarea anumitor condiții pentru a putea fi procesată iar banca i-a transmis petentului, de fiecare dată, care sunt condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a opera o astfel de modificare.

32.3 Conform Condițiilor generale de afaceri, clienții titulari de cont - persoane juridice, pot nominaliza împuterniciți pe cont în condițiile prevăzute de normele interne ale Băncii și de legislația în vigoare iar cu privire la nominalizarea împuterniciților, *„împuternicirea se emite de către client în agențiile băncii, prin completarea documentatiei/formulelor specifice sau în baza unei procuri autentificate, aflată în termenul ei de valabilitate sau, în cazul în care procura nu prevede un termen, nu mai târziu de 3 ani de la data autentificării acesteia”, împuternicitul trebuind să se prezinte la Bancă în vederea completării formulelor în fața angajaților Băncii.* Totodată, „banca are dreptul de a solicita orice document pe care îl consideră necesar în vederea dovedirii calității de împuternicit sau orice alte documente considerate relevante, iar clientul se angajează să furnizeze astfel de documente, cu respectarea cadrului legal” și „își rezervă dreptul de a refuza numirea unui împuternicit”. Astfel, pentru a se putea procesa solicitarea de a numi un împuternicit pe conturile societății, era necesar ca reprezentantul acesteia (i.e. asociatul unic sau administratorul), alături de persoana desemnată pentru a fi împuternicit, să se prezinte personal la sediul agenției, să depună dovada împuternicirii și să completeze fișa cu specimenul de semnătură.

33. Se arată că în speță nu au fost îndeplinite toate aceste condiții - fie nu s-au prezentat la Agenție toate persoanele implicate, fie nu au avut toate documentele necesare operațiunii - motiv pentru care solicitarea nu a putut fi procesată de către bancă, refuzul băncii fiind fundamentat pe nerespectarea normelor interne aferente cadrului legal incident și, nicidecum pe motive etnice sau pe oricare alt criteriu protejat. Solicitarea petentului nu a fost respinsă întrucât acesta ar fi de etnie romă, după cum susține, sau pentru că locuiește în Bulgaria, ci pentru că nu au fost îndeplinite condițiile de procesare din normele interne ale băncii aplicabile tuturor clienților.

34. Partea reclamată arată că nu sunt îndeplinite condițiile tratamentului diferențiat și nici ale legăturii de cauzalitate, întrucât orice altă persoană aflată în aceeași situație ar fi beneficiat de același tratament - cererea petentului nu ar fi putut fi procesată în lipsa îndeplinirii tuturor condițiilor stipulate în normele interne ale băncii, indiferent de etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex etc. De asemenea, conduita băncii nu s-ar putea interpreta nici în sensul restrângerii vreunui drept sau libertăți persoanei, întrucât refuzul de a procesa o solicitare este o manifestare legitimă atunci când sunt încălcate normele bancare, recunoscută sau chiar impusă de lege.

35. În ceea ce privește situația petentului în relația cu banca:

35.1 Petentul pretinde că discriminarea s-a manifestat și prin aceea că banca nu a acceptat ca acesta să se legitimeze prin pașaport, ci doar prin cartea de identitate, însă conform art. 13, alin. (1) din OUG nr. 97/2005, *„actul de identitate face dovada identității, a cetățeniei române, a adresei de domiciliu și, după caz, a adresei de reședință”*. De asemenea, conform art. 12 alin. (3) din același act normativ „prin act de identitate se

înțelege cartea de identitate, cartea electronică de identitate, cartea de identitate provizorie și buletinul de identitate, aflate în termen de valabilitate", orice cetățean român având obligația de a deține asupra sa actul de identitate în termenul de valabilitate și de a-l prezenta oricărei persoane, instituții sau autorități față de care trebuie să se identifice.

35.2 În opinia părții reclamate, petentul nu face excepție de la această regulă, întrucât este cetățean român. Singurul motiv pentru care petentul nu deținea un act de identitate valabil era acela că acesta nu dorea să mai obțină o carte de identitate eliberată de autoritățile române, conform propriilor afirmații, caz în care, o conduită plasată în afara sferei normative aplicabile nu poate beneficia de protecția niciunei autorități a statului. Așadar, câtă vreme banca trebuie să procedeze la identificarea oricărui solicitant, în conformitate cu normele legale în vigoare, petentul, în calitatea sa de cetățean român, avea obligația să prezinte cartea de identitate în termenul de valabilitate, în sens contrar cererea sa fiind refuzată.

35.3 În ceea ce privește împrejurarea că petentul are deschis la Garanti Bank un cont atașat cardului de credit pe numele său, aceasta nu este de natură să infirmă teza prezentată anterior de către partea reclamată. Atunci când a fost încheiat Contractul de card de credit, petentul a prezentat Băncii cartea de identitate cu valabilitate 26.11.2004-12.10.2014 însă, ulterior, acesta nu și-a reînnoit cartea de identitate și nici nu a notificat banca în legătură cu situația intervenită conform prevederilor din Condițiile generale de afaceri care stipulează *„clientul trebuie să notifice fără întârziere banca în scris și să prezinte documentele care stau la baza oricărei modificări cu privire la datele sale de identificare”*. Prin urmare, partea reclamată reține că nici sub acest aspect nu sunt îndeplinite cerințele discriminării - refuzul Băncii fiind unul legitim ce s-a întemeiat pe nerespectarea normelor incidente și nu pe criteriul etnic sau oricare alt criteriu protejat, iar oricare altă persoană aflată într-o situație identică precum cea a petentului ar fi beneficiat de același tratament.

36. Cu privire la închiderea conturilor societății

36.1 În considerarea faptului că petentul afirmă că închiderea conturilor societății ar fi avut natura unor represalii față de persoana sa, operând în mod abuziv și fără notificare, partea reclamată arată că măsura dispusă de bancă în sensul închiderii conturilor societății s-a întemeiat pe o serie de verificări efectuate față de situația societății, în urma cărora Garanti Bank a constatat că s-au produs încălcări ale obligațiilor societății asumate în raport cu banca (e.g. prezentarea unei fișe cu specimenul de semnătură completat în prealabil, încercarea petentului de a semna anumite documente în locul administratorului societății etc.).

36.2 Astfel, în virtutea prevederilor din Condițiile generale de afaceri, banca a procedat la încetarea oricăror relații contractuale cu societatea, putând decide în orice moment declararea scadenței anticipate a obligațiilor clientului, suspendarea/încetarea oricăror relații cu clientul, rezilierea oricărui contract încheiat cu banca și/sau închiderea conturilor acestuia, putând solicita acestuia transferul sau retragerea disponibilităților, în oricare dintre următoarele situații, acestea reprezentând încălcări importante ale obligațiilor clientului, din perspectiva băncii:

- furnizarea de informații false;
- utilizarea contului în mod ilegal sau pentru activități infracționale;
- menținerea contului ar reprezenta un risc reputațional pentru bancă;
- s-au încălcat în mod grav și repetat Condițiile privind serviciul de plată;

retragerea oricăreia dintre autorizările acordate de client/deținător băncii prin prezentul contract sau

- între acționarii/asociați clientului/reprezentanții legali sau convenționali ai acestuia din urmă sau între aceștia și alte persoane există litigii sau neînțelegeri majore cu privire la dreptul de a opera pe contul deschis la bancă și/sau dreptul de reprezentare în relațiile cu terții și/sau litigii sau neînțelegeri care pun în discuție direct sau indirect dreptul de a opera pe conturile clientului/dreptul de reprezentare."

36.3 În ceea ce privește noțiunea de *represalii* folosită de petent - sau *victimizare*, în sensul art. 2, alin. (7) din OG nr. 137/2000, aceasta reprezintă orice tratament advers venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării. Acțiunea băncii de a închide conturile societății nu l-a vizat pe petent, ci societatea cu care acesta se afla doar în raporturi de muncă și nu de reprezentare, și s-a fundamentat pe încălcarea unor obligații contractuale. Iar acțiunea a fost inițiată cu mult înainte de formularea sesizării la CNCD, respectiv în data de 18.12.2019, când societatea a fost informată despre această acțiune întreprinsă de bancă, prin aducerea la cunoștința asociatului unic a deciziei luate, atât prin e-mail, cât și prin curier.

36.4. Împrejurările invocate în legătură cu neplata la termen a impozitelor datorate, precum și demisia petentului nu pot fi imputate băncii și nu pot fi luate în considerare în analiza conduitei acesteia deoarece conform propriilor declarații ale petentului, societatea mai avea deschis cel puțin un cont la o altă bancă iar disponibilul existent în contul închis de Garanți putea fi retras oricând de reprezentantul legal și utilizat în scopul stingerii obligațiilor fiscale. Referitor la disensiunile apărute în relația cu administratorul societății și cu asociatul unic, ce au condus la înaintarea demisiei petentului, nu au nicio legătură de cauzalitate cu acțiunea băncii, mai ales în contextul în care petentul era căsătorit cu asociatul unic al societății. Prin urmare, partea reclamată remarcă faptul că nu a fost vorba despre nicio discriminare, întrucât acțiunile băncii au fost pe deplin justificate contractual, nu l-au vizat pe petent și ar fi putut fi inițiate față de oricare alt client care și-ar fi încălcat obligațiile asumate față de Garanți Bank SA.

37. Cu privire la interacțiunile petentului cu angajații Băncii:

37.1 Se arată că aceste afirmații, în mod categoric sunt lipsite de fundament, întrucât niciun angajat al băncii nu s-ar putea preta unui asemenea comportament față de oricare client cu care ar interacționa (i.e. aluziile cu privire la etnia petentului, precum și extragerea bilețelului cu informații), *toți angajații Băncii cunoscând și fiind obligați să respecte Codul de conduită al Garanți BBVA, care prevede că „respectul pentru demnitatea persoanei și drepturile fundamentale ale omului constituie un element central al conduitei Garanți BBVA.*

37.2 Se consideră de către partea reclamată că petentul avea obligația să probeze aceste afirmații, conform art. 20 alin. (6) din OG nr. 137/2000, băncii revenindu-i sarcina de a demonstra că o anumită conduită nu a reprezentat un act de discriminare, însă petentul este cel care trebuie să probeze existența acelei conduite. Simplele afirmații ale petentului în sensul în care o anumită împrejurare s-ar fi petrecut într-un anumit mod nu constituie mijloace de probă și nu pot fi luate în considerare. Dacă ceea ce petentul afirmă ar fi fost adevărat, atunci acesta ar fi trebuit să inițieze o procedură prin care să solicite băncii să conserve imaginile surprinse de camerele de supraveghere, pentru a fi analizate ulterior însă banca nu a primit nicio astfel de solicitare și, prin urmare, câtă

vreme aceste afirmații nu au fost dovedite de petent prin mijloacele de probă, acestea nu pot fi luate în considerare, mai ales că se află în flagrantă contradicție cu dispozițiile Codului de conduită al băncii.

38. În concluzie, partea reclamată consideră că în speță nu poate fi vorba despre vreun act de discriminare, întrucât conduita băncii nu a reprezentat sub nicio formă un tratament diferențiat aplicat petentului, întemeiat pe criterii protejate. Dimpotrivă, fiecare acțiune a băncii a fost justificată de respectarea cadrului normativ aflat în vigoare, iar orice alt client care s-ar fi adresat băncii în aceleași condiții precum petentul ar fi beneficiat de același tratament.

Între criteriul protejat (i.e. etnia invocată de petent) și tratamentul aplicat de bancă nu există nicio legătură de cauzalitate, întrucât, oricare ar fi etnia clientului băncii, dacă acesta s-ar fi legitimat în fața instituției în conformitate cu regulile arătate anterior sau ar fi respectat oricare altă condiție specifică normelor bancare, partea reclamată nu ar fi refuzat să dea curs solicitării sale. Astfel, trebuie observat că acțiunile băncii nu au avut ca scop restrângerea vreunui drept al persoanei, ci pur și simplu asigurarea respectării normelor de drept în vigoare. Împrejurarea că nerespectarea obligațiilor asumate de clienți, persoane fizice sau juridice, față de bancă ar putea conduce la încetarea relațiilor contractuale ori la refuzarea procesării unei solicitări sau operațiuni neputând echivala cu restrângerea drepturilor și libertăților persoanei, întrucât acestea sunt remedii recunoscute de lege (atât de legea civilă *lato sensu*, cât și de dispozițiile legale speciale în materia bancară), puse la dispoziția părților.

Partea reclamată consideră că, pe cale de consecință, în speță nu sunt întrunite condițiile cerute de lege și explicitate în jurisprudența instanței supreme pentru ca acțiunile băncii să fie considerate acte de discriminare și solicită respingerea petiției.

39. La dosar au fost depuse înscrisuri în susținerea celor declarate de către părțile reclamate, documente ce conțin: condițiile generale de afaceri versiunea iunie 2018, condițiile generale de afaceri versiunea decembrie 2019, fotocopii acte de identitate, corespondență între bancă și societatea client persoană juridică (filele 35–99 la dosar).

40. Prin adresa nr. 6555/21.10.2020, partea reclamată a depus la dosar Note de ședință în care, cu privire la soluționarea cererilor adresate băncii de către petent, arată următoarele:

Soluționarea cererilor petentului adresate băncii a fost condiționată de respectarea procedurilor interne și a legislației în vigoare, sens în care, i s-a solicitat petentului, printre altele, actul de identitate eliberat de autoritățile române și, în măsura în care nu mai deține un astfel de act, să furnizeze explicațiile pentru care se afla într-o asemenea situație. Petentul a furnizat, în cele din urmă, explicațiile solicitate de către bancă, arătând că motivul pentru care nu mai deține un act de identitate este acela că nu mai este rezident pe teritoriul României și, în urma verificărilor efectuate, Garanti a stabilit că petentul se încadrează pe excepția de la regulă, conform art. 6 alin. (4) și art. 35 alin. (6) din Legea nr. 248/2005 și că se poate identifica în baza altui document decât actul de identitate, motiv pentru care l-a informat asupra faptului că solicitările sale pot fi procesate, banca urmărind în permanență respectarea procedurilor interne și a legislației în vigoare, manifestând aceeași conduită prudentă față de fiecare client al său.

41. În concluzie, partea reclamată arată că banca nu a urmărit restrângerea drepturilor persoanelor ori tratarea acestora în mod nefavorabil și nici nu a acționat în mod diferențiat în considerarea vreunei caracteristici particulare a petentului, ce s-ar

putea încadra în categoria criteriului protejat, ci doar a urmărit alinierea la normele aplicabile, sens în care solicită respingerea petiției.

42. La dosar au fost atașate următoarele documente: corespondență între bancă și petent (filele 151-153 la dosar)

Susținerile părții reclamate – prin reprezentant convențional Cabinet de avocat

43. Prin adresa nr. 6147/06.10.2020, partea reclamată a depus o completare a punctului de vedere, în care arată următoarele:

43.1 Reiterează cele expuse în cadrul punctului de vedere depus inițial, argumentele expuse rămânând pe deplin aplicabile.

43.2 În ceea ce privește conduita băncii și a angajaților, aceasta nu a reprezentat un act de discriminare deoarece toate sesizările formulate de petent au fost generate de încercările sale nereușite de a efectua diferite operațiuni bancare pe contul societății la care era angajat. Astfel, într-o primă încercare, petentului nu i s-a permis efectuarea niciunei operațiuni pe contul societății, întrucât nu avea calitatea de împuternicit sau delegat, ci doar pe aceea de simplu angajat (chiar dacă, în fapt, petentul era soțul asociatului unic, această calitate nu are nicio relevanță în plan juridic). Apoi, petentul s-a prezentat la agenția Baba Novac a băncii, în fata părții reclamate, în vederea depunerii spre procesare a unor ordine de plată în alb, fără nicio semnătură, oferindu-se să le semneze personal, deși nu avea nicio calitate prin care putea angaja în mod valabil societatea.

43.3 Cu o altă ocazie, petentul a dat dovadă de un comportament recalcitrant și neadecvat, atunci când i s-a solicitat un document de identitate pentru verificare și nu l-a putut prezenta, în cea mai recentă interacțiune cu banca, petentul prezentându-se cu o procură din partea societății, însă nu a dorit să aștepte pentru ca aceasta să parcurgă procesul de verificare din perspectiva dreptului de reprezentare, și s-a deplasat către alte agenții, unde, din nou nu a așteptat ci a depus câte o sesizare.

43.4 Și de această dată banca l-a informat în scris pe petent că, atunci când pentru realizarea unei operațiuni nu se prezintă administratorul legal al societății, ci un împuternicit, este necesară analiza împuternicirii sub aspectul dreptului de a delega al administratorului și al întinderii mandatului. Totodată, i s-a solicitat din nou petentului un act de identitate pentru a putea fi legitimat în vederea efectuării operațiunilor dorite, însă nici de această dată el nu a putut prezenta un astfel de act și i s-a pus în vedere petentului ca, în situația în care nu mai deține un act de identitate eliberat de autoritățile române, să furnizeze explicațiile pentru care se află într-o asemenea situație (care este excepția de la regulă) și să prezinte orice înscris eliberat de autoritățile române care să ateste faptul că în mod legal nu mai deține un act de identitate (iar nu ca urmare a nerespectării obligațiilor legale, generate de dorința sa de a rupe orice relație cu România, întrucât activitatea sa se desfășoară în străinătate, conform propriilor afirmații).

44.5 Se arată că fiecare dintre refuzurile băncii de efectuare a operațiunilor au fost justificate de nerespectarea procedurilor interne și a legislației în vigoare, petentul fiind informat de fiecare dată despre condițiile pe care trebuie să le îndeplinească pentru a putea efectua operațiuni bancare, context în care nu se poate pune problema vreunui act de discriminare, întrucât conduita Garanți nu a reprezentat un tratament diferențiat aplicat petentului, întemeiat pe criterii protejate.

45. În continuarea expunerii, partea reclamată arată că între criteriul protejat (i.e. etnia invocată de petent) și tratamentul aplicat de bancă nu există nicio legătură de cauzalitate, întrucât, oricare ar fi fost etnia clientului băncii, dacă acesta, de exemplu, nu s-ar fi legitimat în fața instituției în conformitate cu regulile arătate anterior sau nu ar fi respectat oricare altă condiție specifică normelor bancare, Garanti ar fi refuzat să dea curs solicitării sale.

46. În acest sens, partea reclamată precizează faptul că banca s-a mai confruntat cu spețe similare de-a lungul timpului, în care a refuzat efectuarea operațiunilor bancare câtă vreme solicitantul nu s-a putut identifica în fața băncii printr-un act de identitate, poziția similară cu a petentului în cauză fiind adoptată de către bancă și altă dată, atunci când s-a confruntat cu o reclamație similară din partea altui client, poziția băncii rămânând constantă de fiecare dată, caz în care niciunul dintre clienții anteriori nu s-a simțit discriminat pe vreun criteriu protejat, ci doar și-au manifestat nemulțumirea față de sistemul normativ care nu le permitea un anumit grad de flexibilitate în privința legitimării.

47. Astfel, partea reclamată invocă considerentele Înaltei Curți de Casație și Justiție, exprimate prin Decizia nr. 1/2016, pronunțată de Completul pentru *dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care se arată că „în doctrina și jurisprudența românească și europeană, s-a arătat că există o faptă de discriminare atunci când: o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane, aflate într-o situație similară, motivul acestui tratament constituindu-i o caracteristică concretă a persoanelor, caracteristică ce se încadrează în categoria «criteriului protejat»”* (publicată în M. Of. nr. 223 din 25.03.2016).

48. Pe aceste considerente, partea reclamată arată că nicicând conduita Garanti sau a vreunei persoane angajate în cadrul instituției bancare nu a avut ca scop restrângerea drepturilor persoanelor ori tratarea acestora în mod nefavorabil, ci, dimpotrivă, banca a urmărit de fiecare dată respectarea normelor bancare și a cadrului legislativ în vigoare, venind în sprijinul clienților prin informări scrise în legătură cu toate condițiile ce trebuie îndeplinite pentru ca solicitările lor să poată fi procesate. În acest domeniu cu un rol deosebit asupra dezvoltării societății și foarte strict reglementat și monitorizat atât de instituțiile de control naționale, cât și europene și internaționale, abaterea de la orice normă de drept bancar este sancționată deosebit de dur, motiv pentru care Garanti se îngrijește constant de pregătirea profesională a angajaților săi, asigurând respectarea cu strictețe a cadrului normativ incident.

49. În concluzie, partea reclamată consideră că nu se poate aprecia că a acționat în considerarea vreunei caracteristici particulare a petentului, ce s-ar putea încadra în categoria criteriului protejat, astfel că petiția sa trebuie respinsă.

50. În susținerea celor declarate de către părțile reclamate, la dosar au fost depuse înscrisuri ce conțin: corespondența între bancă și societate, client persoană juridică (filele 133 – 142 la dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

51. **În fapt**, Colegiul director al CNCD reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație reclamată de petent la care aceasta a fost supus în calitate de angajat al unei societăți comerciale din România, fiindu-i interzis să gestioneze contul bancar în

numele societății la care lucrează, motivele pentru care au fost luate aceste măsuri fiind acelea că petentul este cetățean român domiciliat în Bulgaria și nu deține o carte de identitate românească, cu aluzie că petentul este de etnie romă.

52. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

53. Potrivit art. 2, alin. (1) din OG nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

54. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr.137/2000, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Condiția criteriului, ca motiv determinant, trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

55. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui **tratament diferențiat** a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui **criteriu** de discriminare conform. art. 2, alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare.

Astfel, se poate considera discriminare:

- * o diferențiere
- * bazată pe un criteriu
- * care atinge un drept
- * dreptul să fie justificat

56. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2, alin.1 din OG nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din OG nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

57. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis (a se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31, cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag.16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag.16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16).

58. Colegiul director este chemat să analizeze dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or,

discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petent constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

59. Colegiul director, din analizarea înscrisurilor depuse la dosarul cauzei constată următoarele:

- petentul este cetățean român cu domiciliul stabilit în Bulgaria și nu posedă carte de identitate românească, identificându-se cu pașaport românesc pentru operațiunile bancare;

- petentul face o mențiune referitoare la aluziile personalului angajat al băncii cu privire la faptul că acesta este de etnie romă și consideră că acesta este unul dintre motivele restricționării, concluzionând că se consideră discriminat după rasă și etnie, nefiind agreeat de către personalul băncii, care i-au cauzat pierderi materiale

- petentul este angajat al societății pentru care a încercat să fie împuternicit pe conturi, încercând toate posibilitățile de a putea reprezenta în relațiile cu banca societatea la care lucrează;

- personalul băncii, respectiv coordonatorul de operațiuni din sucursală, i-a interzis petentului să gestioneze contul în numele societății, precum și de a fi împuternicit pe contul societății, acest lucru neputând fi realizat deoarece petentul nu posedă carte de identitate românească;

- incapacitatea de plată a societății s-a răsfrânt în ambele sensuri atât pentru petent cât și pentru societatea la care lucrează.

- la prima sa prezență în sediul băncii, petentul nu îndeplinise niciuna dintre cerințe, astfel că nu s-a putut da curs solicitării sale. La următoarea vizită a petentului la sediul agenției băncii, acestuia i s-a cerut cartea de identitate, având în vedere că este cetățean român și, deoarece niciunul dintre documentele prezentate nu putea servi la identificarea petentului în conformitate cu legislația în vigoare, solicitarea sa nu a putut fi procesată nici de această dată de către bancă;

- operațiunea de schimbare a persoanei împuternicite pe cont este o operațiune tehnică, ce necesită respectarea anumitor condiții pentru a putea fi procesată iar banca i-a transmis petentului, care sunt condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a opera o astfel de modificare;

- conform condițiilor generale de afaceri ale băncii, pentru a se obține calitatea de împuternicit pe contul unei societăți, este necesar să se îndeplinească în mod cumulativ o serie de condiții care își au izvorul în legislația națională și europeană aplicabilă, în

vederea asigurării securității raporturilor juridice, a cunoașterii clientelei și a respectării secretului bancar și a datelor cu caracter personal;

- în speță nu au fost îndeplinite toate condițiile de procesare din normele interne ale băncii aplicabile tuturor clienților, motiv pentru care solicitarea nu a putut fi procesată de către bancă, refuzul băncii fiind fundamentat pe nerespectarea normelor interne aferente cadrului legal incident și, nicidecum întrucât acesta ar fi de etnie romă, sau pentru că locuiește în Bulgaria;

- în conformitate cu normele legale în vigoare, petentul, în calitate sa de cetățean român, avea obligația să dețină asupra sa și să prezinte cartea de identitate în termenul de valabilitate, și de a-l prezenta oricărei persoane, instituții sau autorități față de care trebuie să se identifice (prev. art. 13, alin. (1) din OUG nr. 97/2005).

60. Nu este identificat un temei legal care să impună obligativitatea aprobării de către partea reclamată a solicitării petentului atunci când este manifestată o conduită plasată în afara domeniului normativ aplicabil, refuzul băncii de a procesa solicitările petentului fiind o manifestare legitimă atunci când sunt încălcate normele bancare, banca trebuind să procedeze la identificarea oricărui solicitant în sfera normativă recunoscută sau chiar impusă de lege, în sens contrar refuzarea cererii petentului fiind justificată deoarece, ca și cetățean român, acesta nu poate face excepție de la regulă conform legislației române.

61. Cu privire la discuțiile în cadrul cărora s-au făcut remarci de către angajații părții reclamate că petentul este de etnie romă, Colegiul director apreciază că probele nu sunt concludente întrucât nu se pot identifica persoanele care au participat la discuții iar solicitarea petentului nu poate fi aplicată la speța în cauză, acesta menționând doar că *s-au făcut aluzii*. Potrivit art. 20, alin (6) din OG nr. 137/2000, republicată, persoana interesată va prezenta probe pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. *În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio, video sau date statistice.*

62. Reiterând faptul că natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu și o situație de comparabilitate, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și un criteriu interzis, Colegiul director constată că, în prezenta speță, nu există raport de cauzalitate între criteriul invocat de petent și faptă, conform art. 2, alin.(1) din OG nr. 137/2000 (nu există acțiuni împotriva petentului, partea reclamată a acționat conform prevederilor legale în domeniul bancar luând anumite măsuri care nu i-au permis petentului să efectueze diferite operațiuni bancare pe contul societății la care era angajat).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare întrucât nu există legătură de cauzalitate între criteriu și faptă, conform art. 2, alin.1 din OG nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
2. Referitor la afirmațiile privind etnia petentului, nu sunt probe concludente în acest sens.
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 10.02.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – membru, ADRIAN NICOLAE DIACONU – membru, CRISTIAN JURA – membru, HORIA GRAMA– membru, MARIA MOȚA– membru, MARIA LAZĂR – membru, HALLER ISTVAN – membru, OLTEANU CĂTĂLINA – membru, POPA CLAUDIA SORINA – membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din data de 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Motivat/redactat: AND/FL

Data: 01.04.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.